UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

8 päivänä lokakuuta 2013 *

Oikeus tutustua asiakirjoihin — Asetus (EY) N:o 1049/2001 — Asiakirjat, jotka koskevat tehoaineen glyfosaatti ensimmäistä markkinoille saattamista koskevaa lupaa — Tutustumisoikeuden osittainen epääminen — Luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen vahingoittamisen vaara — Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohta — Ylivoimainen yleinen etu — Asetus (EY) N:o 1367/2006 — Asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohta — Direktiivi 91/414/ETY

Asiassa T-545/11,

Stichting Greenpeace Nederland, kotipaikka Amsterdam (Alankomaat) ja

Pesticide Action Network Europe (PAN Europe), kotipaikka Bryssel (Belgia),

edustajinaan asianajajat B. Kloostra ja A. van den Biesen,

kantajina,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään aluksi P. Oliver, P. Ondrůšek ja C. ten Dam, sittemmin Oliver, Ondrůšek ja C. Zadra,

vastaajana,

jossa vaaditaan kumottavaksi komission 10.8.2011 antama päätös evätä oikeus tutustua Saksan liittotasavallan esittelevänä jäsenvaltiona kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15.7.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY (EYVL L 230, s. 1) mukaisesti tehoaineesta glyfosaatti laatiman arviointikertomusluonnoksen niteeseen 4,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. J. Forwood sekä tuomarit F. Dehousse ja J. Schwarcz (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies N. Rosner,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 26.2.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

tuomion

Asian tausta

1 Kantajat eli Stichting Greenpeace Nederland ja Pesticide Action Network Europe (PAN Europe) pyysivät 20.12.2010 saada tutustua useisiin asiakirjoihin, jotka koskivat kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15.7.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY (EYVL L 230, s. 1) mukaisesti glyfosaatille tehoaineena annettua ensimmäistä markkinoille saattamista koskevaa lupaa. Pyyntö perustui Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30.5.2001 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 1049/2001 (EYVL L 145, s. 43) sekä tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin 6.9.2006 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 1367/2006 (EUVL L 264, s. 13).

2 Pyyntö käsitti seuraavat asiakirjat:

— jäljennös esittelevän jäsenvaltion eli Saksan liittotasavallan arviointikertomusluonnoksesta, joka laadittiin ennen glyfosaatin sisällyttämistä ensimmäistä kertaa direktiivin 91/414 liitteeseen I (jäljempänä kertomusluonnos)

— täydellinen luettelo kaikista testeistä, jotka glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I, mistä päätettiin direktiivin 91/414 liitteen I muuttamisesta muun muassa glyfosaatin sisällyttämiseksi siihen 20.11.2001 annetulla komission direktiivillä 2001/99/EY (EYVL L 304, s. 14), hakeneet toimijat olivat esittäneet

— täydelliset, kokonaiset ja alkuperäiset testiasiakirjat, jotka glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I hakeneet toimijat olivat esittäneet vuonna 2001, siltä osin kuin ne koskevat pitkäaikaista myrkyllisyyttä koskevia testejä, mutageenisyystestejä, karsinogeenisyystestejä, neurotoksisuustestejä sekä lisääntymistutkimuksia.

3 Euroopan komissio kehotti 20.1.2011 päivätyllä kirjeellä kantajia ottamaan yhteyttä Saksan viranomaisiin pyydettyihin asiakirjoihin tutustumiseksi.

4 Kantajat esittivät 7.2.2011 päivätyllä kirjeellä asetuksen N:o 1049/2001 7 artiklan 2 kohdan perusteella uudistetun hakemuksen saada tutustua asiakirjoihin.

5 Pyydettyään Saksan viranomaisten etukäteen antamaa suostumusta asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti komission pääsihteeri myönsi 6.5.2011 oikeuden tutustua kertomusluonnokseen lukuun ottamatta sen nidettä 4 (jäljempänä riidanalainen asiakirja), johon tutustuttavaksi antamisen kyseiset viranomaiset epäsivät ja joka sisältää täydellisen luettelon kaikista testeistä, jotka glyfosaatin ensimmäistä sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I hakeneet toimijat olivat esittäneet. Hän ilmoitti kantajille, että komission hallussa ei ollut täydellisiä, kokonaisia ja alkuperäisiä testiasiakirjoja, koska niitä ei ollut komissiolle milloinkaan toimitettu. Pääsihteeri selitti myös, että neuvottelut Saksan viranomaisten kanssa riidanalaisen asiakirjan tutustuttavaksi antamisesta jatkuivat edelleen ja että asiassa annettaisiin päätös myöhemmin.

6 Komission pääsihteeri epäsi 10.8.2011 antamallaan päätöksellä oikeuden tutustua riidanalaiseen asiakirjaan ja tukeutui Saksan liittotasavallan tutustuttavaksi antamisesta kieltäytymiseen (jäljempänä riidanalainen päätös).

7 Riidanalaisessa päätöksessä komission pääsihteeri esitti syyn, jonka vuoksi Saksan liittotasavalta vastusti riidanalaisen asiakirjan tutustuttavaksi antamista asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan perusteella ja joka oli tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen suoja. Saksan liittotasavalta nimittäin katsoi, että riidanalainen asiakirja sisälsi luottamuksellisia tietoja glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I hakeneiden toimijoiden teollis- ja tekijänoikeuksista eli niiden kunkin valmistaman tehoaineen yksityiskohtaisen kemiallisen koostumuksen, yksityiskohtaisia tietoja kunkin toimijan kyseisen aineen valmistustavasta, tietoja epäpuhtauksista, lopputuotteiden koostumuksesta sekä edellä mainittujen eri toimijoiden välisistä sopimussuhteista.

8 Todettuaan, että Saksan viranomaiset olivat ilmoittaneet, että niiden mielestä asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sellaista ylivoimaista yleistä etua ei ollut, jonka vuoksi riidanalaisen asiakirjan tutustuttavaksi antaminen olisi perusteltua, komission pääsihteeri tarkasteli sitä, voitaisiinko tällaiseen ylivoimaiseen yleiseen etuun vedota asetuksen N:o 1367/2006 perusteella. Hän totesi, että kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohta ei ollut sovellettavissa riidanalaiseen asiakirjaan, koska se ei sisällä tietoja, joiden voitaisiin katsoa liittyvän ympäristöpäästöihin.

9 Komission pääsihteerin mukaan komissio katsoi, että asianomaiset tiedot koskivat glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I hakeneiden toimijoiden glyfosaatin valmistustapaa ja että toteutettavassa intressivertailussa tarve suojata näiden teollis- ja tekijänoikeuksia ylitti yleisen edun, joka liittyi tietojen tutustuttavaksi antamiseen. Riidanalaisessa asiakirjassa olevien tietojen tutustuttavaksi antaminen mahdollistaisi komission mukaan nimittäin sen, että kilpailevat yritykset voisivat kopioida glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I hakeneiden toimijoiden kyseisen aineen valmistustavan, mikä aiheuttaisi kyseisille toimijoille huomattavia tappioita niiden taloudellisten etujen sekä teollis- ja tekijänoikeuksien vastaisesti. Yleinen etu tietojen tutustuttavaksi antamiseen on komission mukaan jo otettu huomioon, koska glyfosaattipäästöjen mahdolliset vaikutukset ilmenevät kertomusluonnoksen muista osista, jotka ovat julkisia, muun muassa merkityksellisten epäpuhtauksien ja metaboliittien osalta. Riidanalaiseen asiakirjaan sisältyvät muut kuin merkitykselliset epäpuhtauksia koskevat tiedot koskevat komission mukaan seikkoja, jotka eivät aiheuta vaaraa terveydelle tai ympäristölle mutta jotka johtavat kunkin tuotteen valmistustavan paljastamiseen.

10 Komission pääsihteeri totesi seuraavaksi, että menettelystä, jolla glyfosaatti oli sisällytetty direktiivin 91/414 liitteeseen I, ilmenee, että asetuksella N:o 1367/2006 asetetut vaatimukset, jotka koskevat kyseisen aineen ympäristövaikutuksia koskevien tietojen antamista yleisön tutustuttavaksi, oli otettu huomioon. Tässä tilanteessa kyseisen aineen valmistajien etujen suojalla oli oltava etusija.

11 Komission pääsihteeri päätteli tästä, että pyydetyt tiedot eivät koskeneet direktiivin 1367/2006 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ympäristöpäästöjä ja että ei ollut olemassa todisteita asetuksessa N:o 1049/2001 tarkoitetusta ylivoimaisesta yleisestä edusta, joka puoltaisi tietojen tutustuttavaksi antamista, vaan kyseessä oleva etu oli hänen mukaansa glyfosaatin valmistajien taloudellisten etujen sekä teollis- ja tekijänoikeuksien suoja.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

12 Kantajat nostivat nyt käsiteltävänä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 14.10.2011 jätetyllä kannekirjelmällä.

13 Kantajat vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

— toteaa, että komissio ei noudattanut tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa 25.6.1998 allekirjoitettua Århusin yleissopimusta (jäljempänä Århusin yleissopimus) eikä asetuksia N:o 1049/2001 ja N:o 1367/2006

— kumoaa riidanalaisen päätöksen

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

14 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen perusteettomana

— velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

15 Prosessinjohtotoimena unionin yleinen tuomioistuin esitti kantajille kaksi kysymystä, joihin nämä vastasivat unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 18.1.2013 jätetyllä kirjeellä.

16 Unionin yleisen tuomioistuimen 9.1.2013 antamalla määräyksellä komissiota pyydettiin esittämään unionin yleisessä tuomioistuimessa riidanalainen asiakirja ja yksilöimään osat, jotka koskevat glyfosaatin puhtautta, kaikkien sen sisältämien epäpuhtauksien ”tunnistetietoja” ja määrää sekä valvonnassa käytettyjen valmistuserien analyyttistä profiilia, ja siinä todettiin, ettei riidanalaista asiakirjaa toimitettaisi kantajille. Komissio esitti riidanalaisen asiakirjan 25.1.2013 toimittamallaan kirjeellä.

17 Riidanalainen asiakirja muodostuu kolmesta osasta. Ensimmäisen osan otsikko on ”Monografia – 11.12.1998 – Nide 4 – A osa – Glyfosaatti”ja se sisältää kahdeksan kohtaa, joiden otsikot ovat ”C.1 Luottamukselliset tiedot”, ”C.1.1 Yksityiskohtaiset tiedot tehoaineen valmistustavoista (liite II A 1.8)”, ”C.1.2 Tehoaineen yksityiskohtainen erittely (liite II A 1.9-1.11)”, ”C.1.3 Valmisteiden yksityiskohtainen erittely (liite II A 1.4)”, ”C.2 Yhteisten asiakirjojen esittämistä koskevien tietojen yhteenveto ja arviointi”, ”C.2.1 Esitettyjen tietojen ja esitetyn aineiston yhteenveto (aineistoasiakirja B)”, ”C.2.2 Esitettyjen tietojen ja esitetyn aineiston arviointi” ja ”C.2.3 Ilmoituksen tehneiden yritysten toteuttamien toimenpiteiden kohtuullisuutta tai kohtuuttomuutta koskevat päätelmät”. Asiakirjan toisen osan otsikko on ”Lisäys monografiaan – Nide 4, 11.12.1998 – Glyfosaatti – Glyfosaatti-trimesium – A osa – Glyfosaatti”, se on päivätty 14.1.2000 ja se sisältää yhden ainoan kohdan, jonka otsikko on ”C.1.2.1 Isomeerien, epäpuhtauksien ja lisäaineiden tunnistetiedot (liite II A 1.10)”. Asiakirjan kolmannen osan otsikko on ”Lisäys 2 monografiaan – Nide 4, 11.12.1998 – Glyfosaatti – Glyfosaatti-trimesium”, se on päivätty 12.5.2001 ja se sisältää kolme kohtaa, joiden otsikot ovat ”C.1.1 Yksityiskohtaiset tiedot tehoaineen valmistustavoista (liite II A 1.8)”, ”C.1.2 Tehoaineen puhtauden yksityiskohtainen erittely” ja ”C.1.2.1 Isomeerien, epäpuhtauksien ja lisäaineiden tunnistetiedot (liite II A 1.10)”.

18 Komissio yksilöi 25.1.2013 päivätyllä kirjeellä myös riidanalaisen asiakirjan kolmen osan kohdat, jotka koskevat glyfosaatin puhtautta, kaikkien sen sisältämien epäpuhtauksien ”tunnistetietoja” ja määrää sekä valvonnassa käytettyjen valmistuserien analyyttistä profiilia.

Oikeusriidan laajuus

19 Oikeusriidan laajuutta on täsmennettävä kolmen seikan osalta.

20 Komissio väittää ensiksi, että 6.5.2011 annetulla päätöksellä tai riidanalaisella päätöksellä ei evätä oikeutta tutustua täydellisiin, kokonaisiin ja alkuperäisiin testiasiakirjoihin, jotka glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I hakeneet toimijat olivat toimittaneet ja joihin kantajat pyysivät saada tutustua 20.12.2010 päivätyssä kirjeessään. Kasvinsuojeluaineisiin sisältyvien

tehoaineiden tutkimista koskevan säännöstön mukaisesti komissio väittää saaneensa Saksan liittotasavallalta yksinomaan sellaisen tiivistelmän glyfosaattia koskevasta aineistosta, joka sisälsi jäljennöksen ilmoituksesta, suositellut käyttöedellytykset sekä testejä koskevat yhteenvedot ja niiden tulokset, muttei itse tutkimuspöytäkirjoja ja -raportteja.

21 Kantajat totesivat suullisessa käsittelyssä hyväksyvänsä sen, ettei komission hallussa ollut kyseistä aineistoa. On siis katsottava, että riita-asia ei koske sitä, että oikeus tutustua kyseiseen aineistoon olisi mahdollisesti evätty.

22 Kantajat väittivät toiseksi, että sikäli kuin riidanalainen asiakirja sisälsi tietoja tehoaineen ilmoittaneiden eri toimijoiden välisistä sopimussuhteista tai sen valmistustavasta, se ei kiinnostanut niitä. Ne vaativat näin ollen riidanalaisen päätöksen kumoamista vain siltä osin kuin komissio epäsi siinä oikeuden saada tutustua tietoihin, jotka koskevat tehoaineen puhtausastetta, teknisessä materiaalissa esiintyvien epäpuhtauksien ”tunnistetietoja” ja määrää, valmistuserien analyyttistä profiilia sekä kehitetyn tuotteen täsmällistä koostumusta.

23 Kantajat täsmensivät kolmanneksi suullisessa käsittelyssä, mitä ne pitivät epäpuhtauksien ”tunnistetietoja” ja määrää sekä valmistuserien analyyttista profiilia koskevina tietoina. Epäpuhtauksista ne totesivat pyrkivänsä saamaan tietoonsa muut glyfosaatin valmistusprosessissa tuotettavat kemialliset aineet sekä niiden määrän. Yritysten testejä varten esittämien valmistuserien analyyttisestä profiilista ne totesivat haluavansa saada tietoonsa erien sisällön ja koostumuksen ja erityisesti muut lisätyt kemialliset aineet sekä kuvauksen testeistä ja niiden tosiasialliset vaikutukset.

24 Riita-asia on näin ollen rajattava riidanalaisen asiakirjan osaan, joka sisältää tietoja tehoaineen puhtausasteesta, teknisessä materiaalissa esiintyvien epäpuhtauksien ”tunnistetiedoista” ja määrästä, valmistuserien analyyttisestä profiilista sekä kehitetyn tuotteen täsmällisestä koostumuksesta, sellaisina kuin ne täsmennettiin tämän tuomion 23 kohdassa.

Oikeudellinen arviointi

25 Kantajat vetoavat kanteessaan kolmeen kanneperusteeseen. Ne katsovat ensiksi, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdassa ei anneta jäsenvaltioille veto-oikeutta ja että komissio ei voi mukautua jäsenvaltion mielipiteeseen, kun on kyse kyseisen asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamisesta. Ne väittävät toiseksi, että sellaista poikkeusta tutustumisoikeuteen, jolla pyritään suojaamaan tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisia etuja, ei voida hyväksyä, koska on olemassa ylivoimainen yleinen etu, jonka vuoksi pyydetyt tiedot voidaan antaa tutustuttavaksi ja joka liittyy ympäristöpäästöihin. Ne väittävät kolmanneksi, että riidanalainen päätös ei ole asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan eikä Århusin yleissopimuksen 4 artiklan mukainen, koska komissio ei arvioinut todellista vaaraa siitä, että mainittuja taloudellisia etuja loukataan.

26 On aloitettava tutkimalla toista kanneperustetta, mikä edellyttää ensiksi sen määrittämistä, mikä asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäiseen virkkeeseen perustuvan tutustumisoikeuden laajuus on, ja tämän jälkeen ympäristöpäästöjä koskevien tietojen käsitteen määrittämistä.

Asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäiseen virkkeeseen perustuvan tutustumisoikeuden laajuus

27 Aluksi on syytä muistuttaa, että asetus N:o 1049/2001 liittyy sen johdanto-osan ensimmäisen perustelukappaleen mukaisesti Amsterdamin sopimuksella lisätyssä SEU 1 artiklan toisessa kohdassa ilmaistuun tahtoon saavuttaa uusi vaihe kehityksessä sellaisen yhä läheisemmän Euroopan kansojen

välisen liiton luomiseksi, jossa päätökset tehdään mahdollisimman avoimesti ja mahdollisimman lähellä kansalaisia. Kuten asetuksen johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa muistutetaan, yleisön oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin liittyy toimielinten demokraattisuuteen (ks. asia C-506/08 P, Ruotsi v. MyTravel ja komissio, tuomio 21.7.2011, Kok., s. I-6237, 72 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

28 Tämän vuoksi asetuksella N:o 1049/2001 pyritään antamaan yleisölle mahdollisimman laaja oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin, kuten sen johdanto-osan neljännestä perustelukappaleesta ja 1 artiklasta ilmenee (ks. edellä 27 kohdassa mainittu asia Ruotsi v. MyTravel ja komissio, tuomion 73 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

29 Tähän oikeuteen sovelletaan toki yleiseen tai yksityiseen etuun liittyviin syihin perustuvia tiettyjä rajoituksia. Täsmällisemmin sanottuna – ja kyseisen asetuksen johdanto-osan 11 perustelukappaleen mukaisesti – 4 artiklassa säädetään poikkeusjärjestelmästä, jossa toimielinten sallitaan evätä oikeus tutustua asiakirjaan, jos sen tutustuttavaksi antaminen vahingoittaisi kyseisellä artiklalla suojattuja etuja (ks. edellä 27 kohdassa mainittu asia Ruotsi v. MyTravel ja komissio, tuomion 74 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Mainitun artiklan 5 kohdassa säädetään erityisesti, että jäsenvaltio voi pyytää toimielintä olemaan antamatta tutustuttavaksi kyseisestä jäsenvaltiosta peräisin olevaa asiakirjaa ilman jäsenvaltion etukäteen antamaa suostumusta.

30 Kun jäsenvaltio on käyttänyt sille asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdassa annettua mahdollisuutta pyytää, että tältä valtiolta saatua tiettyä asiakirjaa ei annettaisi tutustuttavaksi ilman sen etukäteen antamaa suostumusta, se, että toimielin mahdollisesti antaa tutustuttavaksi tämän asiakirjan, edellyttää, että kyseessä olevalta jäsenvaltiolta saadaan suostumus etukäteen (asia C-64/05 P, Ruotsi v. komissio, tuomio 18.12.2007, Kok., s. I-11389, 50 kohta).

31 Oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 5 kohdassa annetaan kyseiselle jäsenvaltiolle lupa vastustaa siltä peräisin olevien asiakirjojen tutustuttavaksi antamista vain tämän artiklan 1–3 kohdassa säädettyjen aineellisten poikkeusten perusteella ja perustelemalla asianmukaisesti kantansa (edellä 30 kohdassa mainittu asia Ruotsi v. komissio, tuomion 99 kohta).

32 Koska näillä poikkeuksilla kuitenkin poiketaan periaatteesta, jonka mukaan yleisöllä on oltava mahdollisimman laaja tutustumisoikeus asiakirjoihin, niitä on tulkittava ja sovellettava suppeasti (ks. edellä 27 kohdassa mainittu asia Ruotsi v. MyTravel ja komissio, tuomion 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

33 Kun poikkeus, johon vedotaan, on yksi asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdassa säädetyistä poikkeuksista, siltä peräisin olevien asiakirjojen tutustuttavaksi antamista vastustavan jäsenvaltion on arvioitava, onko olemassa ylivoimainen yleinen etu, jonka vuoksi tarkoitettujen asiakirjojen tutustuttavaksi antaminen on perusteltua.

34 Käsiteltävässä asiassa riidanalaisesta päätöksestä ilmenee, että Saksan liittotasavalta, jolta riidanalainen asiakirja on peräisin, vastusti asiakirjan tutustuttavaksi antamista ja perusteli kieltäytymisensä poikkeuksella, josta säädetään asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa ja joka koskee tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen suojan, teollis- ja tekijänoikeuksien suoja mukaan lukien, vahingoittamista ja että se katsoi, ettei ylivoimaista yleistä etua, jonka vuoksi asiakirjan tutustuttavaksi antaminen olisi perusteltua, ollut olemassa.

35 Toiseksi asetuksen N:o 1367/2006 3 artiklassa säädetään, että asetus N:o 1049/2001 muodostaa lainsäädännön, jota sovelletaan kaikkiin pyyntöihin ympäristötiedon saamiseksi. Asetuksen N:o 1367/2006 johdanto-osan 8 ja 15 perustelukappaleesta ja erityisesti sanamuodosta ”ellei muuta johdu tämän asetuksen tarkemmista säännöksistä, jotka koskevat pyyntöjä ympäristötiedon saamiseksi”, luettuina yhdessä kyseisen asetuksen 3 ja 6 artiklan kanssa, nimittäin ilmenee, että kyseisessä asetuksessa on säännöksiä, joilla korvataan, muutetaan tai täsmennetään asetuksen

N:o 1049/2001 tiettyjä säännöksiä, kun pyyntö saada tutustua asiakirjoihin koskee ympäristötietoa tai tietoja, jotka liittyvät ympäristöpäästöihin (asia T-29/08, LPN v. komissio, tuomio 9.9.2011, Kok., s. II-6021, 105 ja 106 kohta, josta on valitettu yhdistetyissä asioissa C-514/11 P ja C-605/11 P, jotka ovat vireillä unionin tuomioistuimessa).

36 Tarkasteltaessa oikeutta tutustua ympäristötietoa sisältäviin asiakirjoihin asetuksen N:o 1367/2006 johdanto-osan 15 perustelukappaleen toisessa virkkeessä ja 6 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä toistettua velvollisuutta tulkita asetuksessa N:o 1049/2001 säädettyjä poikkeuksia suppeasti tukevat yhtäältä se, että kyseisellä toimielimellä on tarve ottaa huomioon yleinen etu, joka koskee tällaisen tiedon tutustuttavaksi antamista, sekä viittaus siihen, liittyvätkö nämä tiedot ympäristöpäästöihin, ja toisaalta se, että asetukseen N:o 1049/2001 ei sisälly vastaavia täsmennyksiä kyseisten poikkeusten soveltamisesta tällä alalla (edellä 35 kohdassa mainittu asia LPN v. komissio, tuomion 107 kohta).

37 Asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetään laillisesta olettamasta, jonka mukaan tietojen tutustuttavaksi antaminen on ylivoimaisen yleisen edun mukaista, kun pyydetyt tiedot liittyvät ympäristöpäästöihin, paitsi jos nämä tiedot koskevat tutkintatoimia, erityisesti Euroopan unionin oikeuden mahdollista rikkomista koskevia (edellä 35 kohdassa mainittu asia LPN v. komissio, tuomion 108 kohta).

38 Asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä edellytetään näin ollen, että asianomainen toimielin, jolta on pyydetty oikeutta saada tutustua asiakirjaan, antaa sen tutustuttavaksi, kun pyydetyt tiedot liittyvät ympäristöpäästöihin, vaikka tällainen tutustuttavaksi antaminen saattaa vahingoittaa tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen suojaa, mukaan lukien asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetut kyseisen henkilön teollis- ja tekijänoikeudet.

39 Komission esittämät argumentit asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen erilaisen tulkinnan oikeuttamiseksi on hylättävä.

40 Komissio toteaa ensinnäkin, että riidanalaiseen asiakirjaan sisältyvien tietojen tutustuttavaksi antaminen saattaisi häiritä vakavasti tasapainoa, jonka unionin lainsäätäjä on ottanut käyttöön direktiivissä 91/414, koska sillä olisi huomattavia taloudellisia seurauksia toimijoille, jotka ovat noudattaneet kyseisessä direktiivissä säädettyä tehoaineiden lupamenettelyä. Vaikka direktiivissä on säännöksiä, joilla pyritään suojaamaan sellaisten liikesalaisuuksista ja teollisista salaisuuksista muodostuvien tietojen luottamuksellisuutta, jotka on toimitettu direktiivissä säädetyn tehoaineiden lupamenettelyjen yhteydessä, on riittävää todeta, ettei tällaisten sääntöjen olemassaolon perusteella voida kumota asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäiseen virkkeeseen perustuvaa kumoamatonta olettamaa (ks. edellä 38 kohta).

41 Toiseksi tämä pätee myös, kun tiettyjen tehoaineessa olevia epäpuhtauksia koskevien tietojen tutustuttavaksi antamisen katsottaisin vaarantavan asianomaisten henkilöiden taloudellisten etujen suojaa kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta 21.10.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EY) N:o 1107/2009 (EUVL L 309, s. 1) 63 artiklan 2 kohdan perusteella. Tällaisessa säännöksessä nimittäin pelkästään viitataan yleiseen etuun, jota suojataan asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisellä luetelmakohdalla ja jonka edelle menee asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä mainittu ylivoimainen yleinen etu.

42 Komissio viittaa kolmanneksi oikeuskäytäntöön, jolla unionin tuomioistuin on se mukaan vahvistanut erityissääntöjä asetuksen N:o 1049/2001 tulkintaan, kun asiakirjoihin, joiden tutustuttavaksi antamista pyydetään, sovelletaan myös erityissääntöjä niiden asianomaisille osapuolille erityisissä menettelyissä tutustuttavaksi antamisen osalta (asia C-139/07 P, komissio v. Technische Glaswerke Ilmenau, tuomio 29.6.2010, Kok., s. I-5885, 58 kohta ja yhdistetyt asiat C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P, Ruotsi ym. v. API ja komissio, tuomio 21.9.2010, Kok., s. I-8533, 100 kohta). Vaikka asetuksen

N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan tulkitsemiseksi olisi otettava huomioon se, että tässä asiassa pyydetyt tiedot oli toimitettu esittelevälle jäsenvaltiolle menettelyssä, joka koski glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I, tämä johtaisi edellä mainittujen tuomioiden mukaan yksinomaan sellaisen yleisen olettaman syntymiseen, jonka mukaan tällaisten tietojen tutustuttavaksi antaminen voisi vahingoittaa kyseisellä säännöksellä suojattuja etuja. Tällaisella päätelmällä ei olisi vaikutusta asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä vahvistetun sen säännön laajuuteen, jonka mukaan kyseisessä kohdassa mainitulla ylivoimaisella yleisellä edulla on ehdoton etusija taloudellisten etujen – teollis- ja tekijänoikeudet mukaan lukien – vahingoittamisen vaaraa koskevaan etuun nähden.

43 Komissio katsoo neljänneksi, että on varmistettava, että asetuksia N:o 1049/2001 ja N:o 1367/2006 tulkitaan unionin oikeuden sekä unionin allekirjoittamien kansainvälisten sopimusten – tässä tapauksessa Euroopan unionin perusoikeuskirjan (EUVL 2010, C 83, s. 389) (jäljempänä perusoikeuskirja) sekä maailman kauppajärjestön (WTO) perustamissopimuksen (EYVL L 336, s. 3) liitteen 1 C muodostavan, teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista 15.4.1994 tehdyn sopimuksen (TRIPS) (EYVL L 336, s. 214; jäljempänä TRIPS-sopimus) – mukaisesti.

44 Yhtäältä on toki syytä muistuttaa, että perusoikeuskirjan 16 artiklassa määrätään elinkeinovapaudesta ja sen 17 artiklassa omaisuudensuojasta, joka on myös unionin yleisiä periaatteita samoin kuin liikesalaisuuksien suoja (ks. asia C-1/11, Interseroh Scrap and Metal Trading, tuomio 29.3.2012, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Ei kuitenkaan voida hyväksyä sitä, että unionin lainsäädännön johdonmukaisen tulkinnan varmistamiseksi johdetun oikeuden selkeän ja ehdottoman säännöksen pätevyys voitaisiin kyseenalaistaa (ks. analogisesti em. asia Interseroh Scrap and Metal Trading, tuomion 44 ja 46 kohta). Omaisuudensuojaa koskevan perusoikeuden, johon teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvät oikeudet kuuluvat, suojan sekä muiden perusoikeuksien suojan välisen oikean tasapainon takaamisen turvin komissio pyrkii perusteluillaan asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen soveltamatta jättämiseen eikä asetusten N:o 1049/2001 ja N:o 1367/2006 johdonmukaisen ja sopusointuisen tulkinnan varmistamiseen perusoikeuskirjan määräysten sekä direktiivin 91/414 tai asetuksen N:o 1107/2009 säännösten kanssa. Tällaista näkökulmaa ei missään tapauksessa voida hyväksyä, koska se merkitsisi unionin asetuksen sellaisen selkeän ja ehdottoman säännöksen soveltamatta jättämistä, josta ei edes ole väitetty, että se olisi ylemmäntasoisen oikeussäännön vastainen.

45 Toisaalta TRIPS-sopimuksen, joka kuuluu WTO-sopimukseen, jonka yhteisö allekirjoitti ja joka sittemmin hyväksyttiin Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa (1986–1994) laadittujen sopimusten tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta yhteisön toimivaltaan kuuluvissa asioissa 22.12.1994 tehdyllä neuvoston päätöksellä 94/800/EY (EYVL L 336, s 1), määräykset ovat olennainen osa unionin oikeusjärjestystä. Kun alaa, jota TRIPS-sopimus koskee, säännellään unionin lainsäädännöllä, on sovellettava unionin oikeutta, mikä tarkoittaa velvollisuutta pitäytyä mahdollisimman tarkasti TRIPS-sopimuksen mukaisessa tulkinnassa ilman, että tämän sopimuksen kyseisellä määräyksellä kuitenkaan voisi olla välitön oikeusvaikutus (ks. asia C-431/05, Merck Genéricos - Produtos Farmacêuticos, tuomio 11.9.2007, Kok., s. I-7001, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Komissio väittää, että asetuksia N:o 1049/2001 ja N:o 1367/2006 sekä Århusin yleissopimuksessa olevia ympäristöpäästöjä koskevia määräyksiä on tulkittava tasapainoisesti ja oikeasuhteisesti, jotta ne eivät olisi ristiriidassa TRIPS-sopimuksen 39 artiklan 2 ja 3 kohdan kanssa; kyseisillä määräyksillä suojataan tietoja, joilla on kaupallista arvoa, niiden yleisölle tutustuttavaksi antamiselta. Unionin yleistä tuomioistuinta pyydetään lähinnä varmistamaan asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen tulkinta, joka on TRIPS-sopimuksen 39 artiklan 2 ja 3 kohdan mukainen. On kuitenkin edelleen todettava, että komission perustelut johtavat asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen säännösten soveltamatta jättämiseen eivätkä tämän artiklan sanamuodon sellaisen tulkinnan varmistamiseen, joka olisi TRIPS-sopimuksen 39 artiklan 2 ja 3 kohdan sisällön mukainen, koska niissä annetaan etusija teollis- ja tekijänoikeuksien suojalle tietojen tutustuttavaksi antamista koskevaan kumoamattomaan olettamaan nähden, kun kyseiset tiedot liittyvät ympäristöpäästöihin. Tällaista näkökulmaa ei missään tapauksessa voida

hyväksyä, koska se johtaisi tosiasiassa asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen lainmukaisuuden kyseenalaistamiseen TRIPS-sopimuksen 39 artiklan 2 ja 3 kohdan perusteella (ks. analogisesti asia T-201/04, Microsoft v. komissio, tuomio 17.9.2007, Kok., s. II-3601, 800 kohta).

46 Tämän tuomion 35-45 kohdasta ilmenee, että asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä velvoitetaan asiakirjan tutustuttavaksi antamiseen, kun pyydetyt tiedot koskevat ympäristöpäästöjä, vaikka asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisellä luetelmakohdalla suojattuja etuja voitaisiin vahingoittaa, eikä tätä tulkintaa voida asettaa kyseenalaiseksi vetoamalla perusoikeuskirjan 16 ja 17 artiklan, TRIPS-sopimuksen 39 artiklan 2 ja 3 kohdan, direktiivin 91/414 eikä asetuksen N:o 1107/2009 määräysten ja säännösten johdonmukaiseen, sopusointuiseen tai niiden mukaiseen tulkintaan.

Ympäristöpäästöihin liittyvien tietojen käsite

47 Kantajien mukaan komissio jätti huomiotta asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohtaan perustuvan olettaman, koska pyydetyt tiedot olivat ympäristöpäästöihin liittyviä ympäristötietoja. Tiedot, jotka liittyvät suoraan glyfosaatin puhtauteen – muun muassa kaikkien siinä esiintyvien epäpuhtauksien ”tunnistetiedot” ja määrä – ja valvontaan käytettyjen valmistuserien analyyttiseen profiiliin, sekä tutkimukset, joiden perusteella kyseinen aine sisällytettiin direktiivin 91/414 liitteeseen I, ovat niiden mukaan tällaisia tietoja, koska tuotteen koostumuksen perusteella voidaan määrittää päästetyt myrkylliset aineet.

48 Komissio väittää ensiksi, että päästön käsitettä on tulkittava suppeasti ja että Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) vuonna 2000 julkaiseman Århusin yleissopimuksen soveltamista koskevan täytäntöönpano-oppaan mukaan (jäljempänä täytäntöönpano-opas) päästö on aineiden suora tai epäsuora siirtymä laitoksista. Se väittää seuraavaksi, että pyydetyt tiedot eivät liity ympäristöpäästöihin, koska riidanalaisessa asiakirjassa olevat tiedot koskevat yksityiskohtaisesti glyfosaatin valmistustapoja, jotka aineen sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I hakeneet toimijat ovat toimittaneet ja joita suojataan teollis- ja tekijänoikeuksin, sillä kantajia kiinnostavia tietoluokkia ei voida erottaa ja eristää tiedoista, jotka koskevat tehoaineen valmistustapoja, jotka ovat riidanalaisen asiakirjan varsinainen kohde.

49 Vaikka komissio väittää, että ympäristöpäästöjä koskevaa säännöstä on tulkittava suppeasti, on ensinnäkin todettava, että tutustumista toimielinten asiakirjoihin koskevan oikeuden, joka vahvistetaan SEUT 15 artiklassa ja asetuksessa N:o 1049/2001 ja jota täsmennetään asetuksella N:o 1367/2006, kun on kyse ympäristötiedoista tai ympäristöpäästöihin liittyvistä tiedoista, logiikka ei johda tällaiseen päätelmään.

50 Kun toimielimet nimittäin aikovat vedota poikkeukseen oikeutta tutustua asiakirjoihin koskevan pyynnön yhteydessä, niiden on tulkittava ja sovellettava kyseistä poikkeusta suppeasti (ks. edellä 27 kohdassa mainittu asia Ruotsi v. MyTravel ja komissio, tuomion 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), jottei estetä sen yleisen periaatteen soveltamista, jonka mukaan yleisöllä on oltava oikeus tutustua mahdollisimman laajalti toimielinten hallussa oleviin asiakirjoihin (yhdistetyt asiat T-109/05 ja T-444/05, NLG v. komissio, tuomio 24.5.2011, Kok., s. II-2479, 123 kohta).

51 Kun asetuksen N:o 1367/2006 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä katsotaan, että tilanteessa, jossa pyydetyt tiedot liittyvät ympäristöpäästöihin, tutustuttavaksi antaminen on poikkeuksella suojattuun etuun nähden ylivoimaisen yleisen edun mukaista, siinä mahdollistetaan kyseisen yleisen periaatteen konkreettinen täytäntöönpano.

52 On myös todettava, että asetuksen N:o 1367/2006 johdanto-osan 15 perustelukappaleen mukaan yksinomaan ympäristötiedon saannin epäämisperusteita on tulkittava suppeasti ottaen huomioon tietojen ilmaisemiseen liittyvä yleinen etu sekä se, liittyykö pyydetty tieto ympäristöpäästöihin. Kuten suullisessa käsittelyssä todettiin, komission 24.10.2003 päivätyssä säädösehdotuksessa KOM(2003) 622 lopullinen vahvistettiin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1-3 kohtaan perustuvien tutustumisoikeutta koskevien poikkeusten soveltaminen pyyntöihin, jotka koskevat ympäristötietoihin tutustumista, mainitsematta erityisesti ympäristöpäästöihin liittyviä tietoja. Neuvoston yhteisessä kannassa, joka annettiin 18.7.2005, valittiin suppeampi näkökulma, kun on kyse tutustumisoikeuteen liittyvistä poikkeuksista, muotoilemalla uudelleen johdanto-osan 15 perustelukappale lähelle sen lopullista versiota ja lisäämällä 6 artiklan 1 kohdan ensimmäinen virke, joka sisältää laillisen olettaman ympäristöpäästöihin liittyvien tietojen tutustuttavaksi antamisen puolesta.

53 Edellä esitetystä seuraa, ettei unionin toimielinten asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden logiikka, joka perustuu asetuksiin N:o 1049/2001 ja N:o 1367/2006 sekä niiden soveltamiseen, eikä jälkimmäisen asetuksen sanamuoto, jota selvennetään valmisteluasiakirjoilla, anna ymmärtää, että ympäristöpäästön käsitettä tulkittaisiin suppeasti. Asiakirja on siis annettava tutustuttavaksi, jos pyydetyt tiedot liittyvät riittävän suoraan ympäristöpäästöihin.

54 Komission viittauksella täytäntöönpano-oppaaseen sen väitteen tukemiseksi, jonka mukaan päästön käsitteellä viitataan laitoksista peräisin oleviin päästöihin, ei voida kyseenalaistaa kyseistä päätelmää.

55 On jo katsottu, ettei täytäntöönpano-oppaassa tulkita sitovasti Århusin yleissopimusta (asia C-204/09, Flachglas Torgau, tuomio 14.2.2012, 36 kohta), ja julkisasiamies Sharpston on katsonut, ettei se ole sitova kyseisen yleissopimuksen tulkinnan osalta (ratkaisuehdotus em. asiassa Flachglas Torgau annetussa tuomiossa, 58 kohta). Tämän on sitäkin suuremmalla syyllä pädettävä asetuksen N:o 1367/2006 tulkintaan.

56 Täytäntöönpano-oppaassa viitataan lisäksi päästön käsitteeseen sellaisena kuin se ilmenee ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi 24.9.1996 annetusta neuvoston direktiivistä 96/61/EY (EYVL L 257, s. 26), jonka 2 artiklan 5 kohdassa määritellään päästön käsitteen tarkoittavan laitoksesta yhdestä tai useammasta lähteestä suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään päästettyjä aineita, tärinää, lämpöä tai melua, ja laitoksella tarkoitetaan kiinteää kokonaisuutta, jossa suoritetaan muun muassa yhtä tai useampaa direktiivin liitteessä I mainittua toimintaa. Tällainen määritelmä selittyy direktiivin 96/61 tavoitteella, joka on ympäristön pilaantumisen, joka on peräisin yksinomaan teollisesta toiminnasta, ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistäminen. On kuitenkin todettava, ettei Århusin yleissopimuksessa eikä asetuksessa N:o 1367/2006 rajoiteta niiden soveltamisalaa tällaisen toiminnan seurauksiin. Täytäntöönpano-oppaaseen perustuvaa ympäristöpäästön määritelmää ei näin ollen voida soveltaa asetuksen N:o 1367/2006 tulkintaan.

57 Toiseksi on määriteltävä, sisältääkö riidanalainen asiakirja tietoja, jotka liittyvät riittävän suoraan ympäristöpäästöihin.

58 Ensiksi on muistutettava, että kuten tämän tuomion 22 kohdassa todettiin, kantajat eivät pyydä saada tutustua glyfosaatin ilmoittaneiden eri toimijoiden välisiä sopimussuhteita tai sen valmistustapaa koskeviin tietoihin, jotka muodostavat komission unionin yleiselle tuomioistuimelle toimittaman asiakirjan ensimmäisen osan kohdat ”C.1.1 Yksityiskohtaiset tiedot tehoaineen valmistustavoista (liite II A 1.8)”(s. 1-11) ja ”C.2 Yhteisten asiakirjojen esittämistä koskevien tietojen yhteenveto ja arviointi” (s. 88 ja 89) ja komission toimittaman asiakirjan kolmannen osan kohdan ”C.1.1 Yksityiskohtaiset tiedot tehoaineen valmistustavoista (liite II A 1.8)” (s. 1-3).

59 Kantajat selvensivät toiseksi suullisessa käsittelyssä tiettyjä kohtia tutustumispyynnössään. Ne haluavat tietoja, jotka koskevat glyfosaatissa olevien epäpuhtauksien ”tunnistetietoja”ja määrää sekä testattujen valmistuserien analyyttista profiilia ja muun muassa niiden koostumusta, testien aikana lisättyjen kemiallisten aineiden ”tunnistetietoja” ja määrää, testien kestoa sekä tehoaineen todellisia vaikutuksia.

60 On näin ollen todettava yksinomaan siltä osin kuin riidanalaisen asiakirjan muut kuin tämän tuomion 58 kohdassa mainitut osat sisältävät tämän tuomion 59 kohdassa mainittuja tietoja tai glyfosaattia sisältävän kasvinsuojeluaineen koostumusta koskevia tietoja ja edellyttäen, että kyseisten tietojen voidaan katsoa liittyvän ympäristöpäästöihin, että komissio teki arviointivirheen, kun se kieltäytyi niiden tutustuttavaksi antamisesta.

61 Kantajat täsmensivät kolmanneksi tapaa, jolla tiedoilla, jotka koskivat glyfosaatissa olevien epäpuhtauksien ”tunnistetietoja” ja määrää, testattujen valmistuserien analyyttista profiilia sekä tätä ainetta sisältävän tuotteen koostumusta, voitiin määrittää kyseisten epäpuhtauksien ympäristöpäästöjen taso.

62 Kantajat väittivät kannekirjelmässä, että tehoaineen jäämät ympäristössä sekä niiden vaikutus ihmisten terveyteen liittyvät suoraan aineen puhtauteen – ja erityisesti glyfosaatissa esiintyvien epäpuhtauksien ”tunnistetietoihin”ja määrään – eivätkä yksinomaan komission merkityksellisinä pitämien epäpuhtauksien ”tunnistetietoihin” ja määrään. Niiden mukaan on myös tärkeää tuntea valvonnassa käytettyjen valmistuserien analyyttinen profiili, jotta niitä voidaan tulkita, sekä tutkimukset, joihin glyfosaatin sisällyttäminen direktiivin 91/414 liitteeseen I perustui. Tämän vuoksi kehitettyjen ja valvottujen tuotteiden täsmällinen koostumus on niiden mukaan ilmaistava, koska tämä mahdollistaa sen määrittämisen, mitä myrkyllisiä aineita päästetään ympäristöön, missä ne ovat vaarassa pysyä tietyn ajan.

63 Vastauksessaan unionin yleisen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin kantajat täsmensivät myös, miten niiden pyytämät tiedot liittyivät ympäristöpäästön käsitteeseen. Ne toteavat, että glyfosaatin sisältämät epäpuhtaudet vapautetaan ympäristöön samanaikaisesti glyfosaatin kanssa. Kyseisillä epäpuhtauksilla on lisäksi niiden määrästä riippuen voinut olla vaikutus tuloksiin, jotka on saatu testeistä, joita edellytetään glyfosaatin haitallisten vaikutusten tutkimiseksi sen sisällyttämiseksi direktiivin 91/414 liitteeseen I. Sen määrittämiseksi, ovatko sisällyttämistarkoituksessa suoritetut testit edustavia, kun on kyse ympäristöpäästöistä, jotka tapahtuvat glyfosaattia sisältäviä kasvinsuojeluaineita käytettäessä, tarvitaan näin ollen tietoja, jotka koskevat valmistuserien analyyttistä profiilia. Vastauksensa liitteenä kantajat esittivät asiakirjan, jossa esitetään muun muassa glyfosaatin valmistusprosessi sekä kyseisen tehoaineen valmistamiseksi lisättävät aineet ja jossa korostetaan sitä, että tuotetussa tehoaineessa esiintyvät epäpuhtaudet päästetään ympäristöön. Samassa asiakirjassa korostetaan lisäksi testattujen valmistuserien analyyttistä profiilia koskevien tietojen saamisen tärkeyttä sen selvittämiseksi, vastaako tämä profiili markkinoille saatettujen tuotteiden profiilia, koska pientuotanto voi johtaa glyfosaatin erilaiseen analyyttiseen profiiliin kuin suurtuotanto, jonka tarkoituksena on kyseisen aineen kaupan pitäminen. Kun nämä tiedot saadaan, on kantajien mukaan mahdollista selvittää mahdolliset erot glyfosaatin sisällyttämiseksi direktiivin 91/414 liitteeseen I testattujen valmistuserien ja markkinoille saatettujen tuotteiden analyyttisissä profiileissa ja määrittää, oliko suoritetuilla testeillä merkitystä, kun tarkastellaan glyfosaatin todellisia ympäristöpäästöjä. Kyseisessä asiakirjassa korostetaan lopuksi, että pyydettyjen tietojen avulla voidaan saada selville metaboliittitaso, jolle glyfosaatti, joka päästetään ympäristöön ja joka on luonteeltaan pysyvä ja saastuttaa pohjavesiä, muuntuu.

64 Vaikka komissio myöntää, että kaikki aineet päästetään väistämättä ympäristöön jossain vaiheessa niiden elinkaarta, se katsoo, että riidanalaisessa asiakirjassa ei ole tietoja, joiden voitaisiin katsoa liittyvän ympäristöpäästöihin, vaan tietoja, jotka koskevat valmistustapoja, joita glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I hakeneet eri toimijat käyttävät. Se vastustaa epäpuhtauksia ja valmistuserien analyyttistä profiilia koskevien tietojen tutustuttavaksi antamista, sillä tämä mahdollistaisi sen mukaan tehoaineen valmistustavan ja siihen liittyvien liikesalaisuuksien

selvittämisen, koska näitä eri tietoluokkia ei ole mahdollista erottaa ja eristää. Komissio väittää lopuksi, että kaikki toksikologisesti merkitykselliset ja tehoaineen terveysvaikutuksia koskevat tiedot analysoitiin huolellisesti ja ilmoitettiin sen 6.5.2011 antamassa päätöksessä, ja se toteaa myös, että kantajat eivät mainitse syitä, joiden vuoksi jo tutustuttavaksi annetut asiakirjat eivät riitä sen arvioimiseksi, oliko glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I koskeva prosessi asianmukainen.

65 Neljänneksi on muistutettava, että unionin yleinen tuomioistuin perehtyi asian selvittämistoimien yhteydessä riidanalaiseen asiakirjaan, joka jakautuu osiin, kuten komissio totesi riidanalaisen asiakirjan liitteenä olevassa kirjeessään.

66 Asiakirjan ensimmäisessä osassa on muun muassa kohta ”C.1.2 Tehoaineen yksityiskohtainen erittely (liite II A 1.9-1.11)”, jossa esitetään yhtäältä toimijoiden, jotka hakivat glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I, esittelevälle jäsenvaltiolle toimittamat ilmoitukset ja yksilöidään eri epäpuhtaudet, jotka sisältyvät tuotettuun glyfosaattiin, sekä kunkin epäpuhtauden täsmällinen määrä tai enimmäismäärä (kohta ”C.1.2.1 Isomeerien, epäpuhtauksien ja lisäaineiden tunnistetiedot (liite II A 1.10)”, s. 11-61), ja toisaalta testattujen valmistuserien analyyttinen profiili, ja siitä ilmenee taulukkojen muodossa eri erissä olevien kaikkien epäpuhtauksien määrä sekä kunkin epäpuhtauden vähimmäis-, keskiarvo- ja enimmäismäärä, ja useimmat asianomaisista toimijoista esittivät myös tietojen analysointi- ja validointitavat (osa ”C.1.2.2 Valmistuserien analyyttinen profiili (liite II A 1.11)”, s. 61-84). Asiakirjan ensimmäisessä osassa on niin ikään kohta ”C.1.3 Valmisteiden yksityiskohtainen erittely (liite II A 1.4)”, jossa kuvaillaan kunkin glyfosaatin ilmoittaneen toimijan valmistaman kyseistä tehoainetta sisältävän kasvinsuojeluaineen sisältö (s. 84-88).

67 Asiakirjan toisen osan ainoa osasto (ks. edellä 17 kohta) muodostuu taulukosta, jossa yksilöidään glyfosaatin ilmoittaneet eri toimijat, kunkin kyseisen toimijan tehoaineessa esiintyvän epäpuhtauden rakennekaava sekä kunkin epäpuhtauden täsmällinen määrä tai enimmäismäärä (s. 1-6).

68 Asiakirjan kolmannessa osassa on muun muassa kaksi kohtaa, joiden otsikot ovat ”C.1.2 Tehoaineen puhtauden yksityiskohtainen erittely”ja ”C.1.2.1 Isomeerien, epäpuhtauksien ja lisäaineiden tunnistetiedot (liite II A 1.10)” (s. 4-13). Kyseisessä C.1.2 kohdassa esitetään eri epäpuhtaudet, jotka sisältyvät glyfosaatti-trimesiumiin, sekä kunkin epäpuhtauden täsmällinen määrä tai enimmäismäärä (s. 4) ja testattujen valmistuserien analyyttinen profiili, ja siitä ilmenee taulukoiden muodossa eri erissä olevien epäpuhtauksien määrä (s. 7). Kohta C.1.2.1 muodostuu taulukosta, joka muistuttaa asiakirjan toisessa osassa olevaa taulukkoa, ja siinä on samantyyppisiä tietoja (s. 8-13).

69 On todettava, että kuten kantajat väittävät, suuri osa riidanalaisen asiakirjan muodostaviin osiin perustuvista tiedoista, jotka mainitaan tämän tuomion 66-68 kohdassa, koskevat tehoaineessa, jonka kukin glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I koskevaan menettelyyn osallistunut toimija ilmoitti, esiintyvien eri epäpuhtauksien tunnistetietoja ja määriä. Koska tehoaine on sisällytettävä kasvinsuojeluaineeseen, jonka osalta on kiistatonta, että se päästetään ilmaan lähinnä sumuttamalla, tällaisen tehoaineen sisältämien epäpuhtauksien ”tunnistetiedot” ja määrä ovat tietoja, jotka liittyvät riittävän suoraan ympäristöpäästöihin, kuten kantajat perustellusti totesivat (ks. edellä 62 ja 63 kohta).

70 On kuitenkin täsmennettävä, että kunkin asianomaisen toimijan ilmoittaman tehoaineen nimi tai siinä olevien epäpuhtauksien täsmällinen määrä tai enimmäismäärä on ainoa kantajien pyytämä tieto, kuten ne vahvistivat suullisessa käsittelyssä.

71 Testattujen valmistuserien analyyttisestä profiilista on myös todettava, että tiedot, jotka koskevat kaikkien eri erissä esiintyvien epäpuhtauksien määriä sekä kunkin epäpuhtauden vähimmäis-, keskiarvo- ja enimmäismääriä (ks. edellä 66-68 kohta) ja jotka esitetään asiakirjan ensimmäisessä osassa taulukon muodossa kunkin sellaisen toimijan osalta, joka on hakenut glyfosaatin sisällyttämistä

direktiivin 91/414 liitteeseen I, ja yhteenvetona taulukkojen muodossa asiakirjan toisessa ja kolmannessa osassa, ovat tietoja, jotka liittyvät riittävän suoraan ympäristöpäästöihin, lukuun ottamatta näissä kahdessa jälkimmäisessä taulukossa esiintyviä epäpuhtauksien rakennekaavoja.

72 Sen sijaan tiedot, jotka koskevat valmistuserien analyyttisen profiilin laatimiseksi toimitettujen tietojen analysointi- ja validointitapoja, eivät ole ympäristöpäästöihin liittyviä tietoja, koska riidanalaisen asiakirjan ainoan tällaisia tietoja sisältävän kohdan – joka on kohta ”C.1.2.2 Valmistuserien analyyttinen profiili (liite II A 1.11)”, joka kuuluu asiakirjan ensimmäisen osan kohtaan C.1.2 – tarkastelusta ei ilmene, että se sisältäisi seikkoja, joiden perusteella voidaan määrittää riittävän suoraan tehoaineen eri osatekijöiden ympäristöpäästöjen taso.

73 Glyfosaatin sisällyttämistä direktiivin 91/414 liitteeseen I hakeneiden toimijoiden kehittämien kasvinsuojeluaineiden koostumuksesta on todettava, että tehoaineen ja lisäaineiden, joita käytetään niiden valmistuksessa, täsmälliset määrät kilogrammoittain tai litroittain mainitaan asiakirjan ensimmäisen osan kohdassa C.1.3, jonka otsikko on ”Valmisteiden yksityiskohtainen erittely (liite III A 1.4)”, ja että kyseessä ovat tiedot, jotka liittyvät riittävän suoraan ympäristöpäästöihin (ks. edellä 69 kohta).

74 Millään komission esittämällä argumentilla ei voida asettaa kyseenalaiseksi tämän tuomion 69-73 kohdassa esitettyjä toteamuksia, koska niillä ei voida osoittaa, että pyydetyt tiedot eivät liity ympäristöpäästöihin (ks. edellä 64 kohta).

75 Edellä esitetystä seuraa, että komissio teki arviointivirheen hylätessään pyynnön saada tutustua riidanalaiseen asiakirjaan sikäli kuin kyseinen pyyntö koski ympäristöpäästöihin liittyviä tietoja eli ensinnäkin kunkin toimijan ilmoittamassa tehoaineessa olevien epäpuhtauksien ”tunnistetietoja”ja määrää – sellaisina kuin ne täsmennettiin tämän tuomion 70 kohdassa –, jotka esitetään asiakirjan ensimmäisen osan kohdassa C.1.2.1 (s. 11-61), toisen osan kohdassa C.1.2.1 (s. 1-6) ja kolmannen osan kohdassa C.1.2.1 (s. 4 ja 8-13), toiseksi eri valmistuserissä esiintyviä epäpuhtauksia ja niiden vähimmäis-, keskiarvo- ja enimmäismääriä, jotka esitetään kunkin toimijan osalta taulukoissa, jotka on sisällytetty asiakirjan ensimmäisen osan kohtaan C.1.2.2 (s. 61-84) ja kolmannen osan kohtaan C.1.2.4 (s. 7), ja kolmanneksi toimijoiden kehittämien kasvinsuojeluaineiden koostumusta, joka esitetään asiakirjan ensimmäisen osan kohdassa C.1.3, jonka otsikkona on ”Valmisteiden yksityiskohtainen erittely (liite III A 1.4)” (s. 84-88).

76 Toinen kanneperuste on näin ollen hyväksyttävä ja tarvitsematta tutkia ensimmäistä ja kolmatta kanneperustetta riidanalainen päätös on kumottava siltä osin kuin sillä evätään oikeus tutustua tämän tuomion 75 kohdassa täsmennettyihin tietoihin.

Oikeudenkäyntikulut

77 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt asian, se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se on velvoitettava korvaamaan kantajien oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan komission 10.8.2011 antama päätös evätä oikeus tutustua Saksan liittotasavallan esittelevänä jäsenvaltiona kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15.7.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY mukaisesti tehoaineesta glyfosaatti laatiman arviointikertomusluonnoksen niteeseen 4 kumotaan sikäli kuin kyseisessä päätöksessä evätään oikeus tutustua kyseisen niteen osiin, jotka sisältävät seuraavat tiedot, jotka liittyvät ympäristöpäästöihin: kunkin toimijan ilmoittamassa tehoaineessa olevien epäpuhtauksien ”tunnistetiedot”ja määrä, jotka esitetään asiakirjan ensimmäisen osan kohdassa C.1.2.1 (s. 11-61), toisen osan kohdassa C.1.2.1 (s. 1-6) ja kolmannen osan kohdassa C.1.2.1 (s. 4 ja 8-13), eri valmistuserissä esiintyvät epäpuhtaudet ja niiden vähimmäis-, keskiarvo- ja enimmäismäärät, jotka esitetään kunkin toimijan osalta taulukoissa, jotka on sisällytetty asiakirjan ensimmäisen osan kohtaan C.1.2.2 (s. 61-84) ja kolmannen osan kohtaan C.1.2.4 (s. 7), ja toimijoiden kehittämien kasvinsuojeluaineiden koostumus, joka esitetään asiakirjan ensimmäisen osan kohdassa C.1.3, jonka otsikkona on ”Valmisteiden yksityiskohtainen erittely (liite III A 1.4)” (s. 84-88).

2) Komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Forwood Dehousse Schwarcz

Julistettiin Luxemburgissa 8 päivänä lokakuuta 2013.

Allekirjoitukset